

۱۰ - حَبَابُ النَّكَاحِ

15. స్త్రీ వేచి ఉండే గడువు ('ఇద్దత్')

ఇద్దత్ అంటే నిర్ణీత దినాలు. ధార్మిక భాషలో 'తలాఖ్ ఇవ్వబడిన, భర్త మరణించిన స్త్రీలు కొన్ని దినాలు మళ్ళీ నికాహ్ చేసుకోవడానికి ముందు కొన్ని నిర్ణీత దినాలు వేచి ఉంటారు. ఒకవేళ స్త్రీకి 'తలాఖ్ ఇవ్వబడితే, ఆమెకు రుతు స్రావం వస్తూ ఉంటే ఆమె మూడు రుతుస్రావాల వరకు వేచి ఉంటుంది. అంటే నికాహ్ చేయకుండా ఉంటుంది. మూడు రుతుస్రావాలు గడచిపోయిన తర్వాత ఆమె మళ్ళీ పెళ్ళి చేసుకోవచ్చు. అదేవిధంగా భర్త చనిపోయిన స్త్రీ నాలుగు నెలల 10 రోజుల వరకు అలంకరణలకు, సింగారాలకు, మళ్ళీ పెళ్ళికి దూరంగా ఉండాలి. ఈ గడువు పూర్తి కాగానే మళ్ళీ పెళ్ళి చేసుకోవచ్చు. ఈ దినాల్లో ఎవరితోనూ పెళ్ళి చేసుకోవటం ధర్మసమ్మతం కాదు. అల్లాహ్ ఆదేశం: "మరియు విడాకులివ్వబడిన స్త్రీలు మూడు ఋతువుల వరకు (మరొకనితో పెండ్లి చేసుకోకుండా) వేచి ఉండాలి. మరియు వారు అల్లాహ్ యందు మరియు అంతిమ దినము నందు విశ్వాసమున్నవారే అయితే, అల్లాహ్ వారి గర్భాలలో సృష్టించిన దానిని దాచటం వారికి ధర్మసమ్మతం కాదు. మరియు వారి భర్తలు దాంపత్య సంబంధాలను సరిదిద్దు కోవటానికి సిద్ధంగా ఉంటే! ఈ నిరీక్షణ కాలంలో వారిని తమ భార్యలుగా తిరిగి స్వీకరించే హక్కు వారికి ఉంది. మరియు వారికి (స్త్రీలకు) వారి(భర్తల)పై ధర్మసమ్మతమైన హక్కులున్నాయి, ఏ విధంగానైతే వారికి (భర్తలకు) వారిపై ఉన్నాయో. కాని పురుషులకు స్త్రీలపై (కర్తవ్య) ఆధిక్యత ఉంది. మరియు అల్లాహ్ సర్వ శక్తిమంతుడు, మహా వివేకవంతుడు. **విడాకులు రెండు సార్లే!** ఆ తర్వాత (భార్యను) సహృదయంతో తమ వద్ద ఉండ నివ్వాలి, లేదా ఆమెను మంచితనంతో సాగ నంపాలి. మరియు సాగ నంపేటప్పుడు మీరు వారికిచ్చిన వాటి నుండి ఏమైనా తిరిగి తీసు కోవడం ధర్మసమ్మతం కాదు. అల్లాహ్ విధించిన హద్దులకు కట్టుబడి ఉండలేము అనే భయం ఆ ఇద్దరికీ ఉంటే తప్ప! కాని అల్లాహ్

విధించిన హద్దుకు కట్టుబడి ఉండ లేమనే భయం ఆ దంపతులకుంటే స్త్రీ పరిహారమిచ్చి (విడాకులు / ఖులా' తీసుకుంటే) అందులో వారికి ఎలాంటి దోషం లేదు. ఇవి అల్లాహ్ విధించిన హద్దులు, కావున వీటిని అతిక్రమించ కండి. మరియు ఎవరైతే అల్లాహ్ విధించిన హద్దులను అతిక్రమిస్తారో, అలాంటి వారే దుర్మార్గులు. **ఒకవేళ అతడు** (మూడవ సారి) విడాకులిస్తే, ఆ తర్వాత ఆ స్త్రీ అతనికి ధర్మసమ్మతం కాదు, ఆమె వివాహం వేరే పురుషునితో జరిగితే తప్ప! ఒకవేళ అతడు (రెండవ భర్త) ఆమెకు విడాకులిస్తే! అప్పుడు ఉభయులూ (మొదటి భర్త, ఈ స్త్రీ) తాము అల్లాహ్ హద్దులకు లోబడి ఉండగలమని భావిస్తే వారు పునర్వివాహం చేసుకోవటంలో దోషం లేదు. మరియు ఇవి అల్లాహ్ నియమించిన హద్దులు. వీటిని ఆయన గ్రహించే వారికి సుప్రసమస్తమన్నాడు." (అల్-బఖరహ్, 2:228-230)

అంటే సంభోగం తర్వాత 'తలాఖ్ ఇవ్వబడిన, రుతుస్రావం వస్తున్న స్త్రీలు మూడు రుతుస్రావాల వరకు అంటే మూడు నెలల వరకు రెండవ పెళ్ళికి దూరంగా ఉండాలి. వారి గర్భాలలో ఉన్నదాన్ని దాచకూడదు. ఖచ్చితంగా లెక్క కట్టి చూపాలి. మరో పెళ్ళి చేసుకునే తొందరలో రుతుస్రావాన్ని దాచకూడదు. గర్భంతో ఉంటే 9 మాసాలవరకు ఎవరు వేచి ఉంటారు అని భావించరాదు. అల్లాహ్ నూ, తీర్పుదినాన్ని విశ్వసించే వారైతే, విచారణ జరుగుతుందని భావించే వారే అయితే ఇటువంటి అధర్మ కార్యాలకు పాల్పడరాదు. ఒకవేళ గడువు ఇంకా పూర్తి కాకపోతే భర్తకు, ఆలోచించుకొని మళ్ళీ భార్యను స్వీకరించే హక్కు ఉంది. అదే విధంగా రుతుస్రావం రాని స్త్రీలు కూడా మూడు నెలలు 'ఇద్దత్ గడపాలి. అదేవిధంగా బాల్యావస్థలోనే ఉంటూ ఇంకా రుతుస్రావం రాని 'తలాఖ్ పొందిన అమ్మాయిలు కూడా మూడు నెలలు 'ఇద్దత్ గడపాలి. గర్భిణులు బిడ్డను ప్రసవించడమే వారి గడువు. అల్లాహ్ ఆదేశం: "మరియు మీ స్త్రీలు ఋతుస్రావపు వయస్సు గడిచిపోయినవారైతే లేక మీకు దానిని గురించి ఎలాంటి అనుమానం ఉంటే; లేక వారి ఋతుస్రావం ఇంకా ప్రారంభంకానివారైతే, అలాంటి వారి గడువు

చూసి ప్రవక్త (స), ఆమె (ర)తో అడిగారు. దానికి ఆయిషహ్ (ర) పైన పేర్కొన్న సమాధానం ఇచ్చారు.

మూడు మాసాలు. మరియు గర్భవతులైన స్త్రీల గడువు వారి కాన్పు అయ్యే వరకు. మరియు అల్లాహ్ పట్ల భయభక్తులు గలవానికి ఆయన, అతని వ్యవహారంలో సౌలభ్యం కలిగిస్తాడు. ఇది అల్లాహ్ ఆజ్ఞ, ఆయన దానిని మీపై అవతరింపజేశాడు. మరియు ఎవడైతే అల్లాహ్ పట్ల భయ భక్తులు కలిగి ఉంటాడో, ఆయన అతని పాపాలను తొలగిస్తాడు. మరియు అతని ప్రతిఫలాన్ని అధికం చేస్తాడు." (అ'త్తలాఖ్, 65:4-5)

క'అబ్ (ర), 'ఓ ప్రవక్తా! ఇంకా చాలామంది స్త్రీల 'ఇద్దత్ ఇంకా పేర్కొనబడలేదు. యుక్తవయస్సుకు రాని అమ్మాయిలు, అధిక వయస్సుగల స్త్రీలు, గర్భిణీ స్త్రీలు,' అని అన్నారు. దానికి సమాధానంగా ఈ ఆయతు అవతరించింది. ఆ తరువాత గర్భిణీ స్త్రీ యొక్క 'ఇద్దత్ కనడం అని పేర్కొనడం జరిగింది. ఒకవేళ 'తలాఖ్ లేదా భర్త చనిపోయిన కొన్ని రోజులకే ప్రసవం జరిగితే, ఖురఆన్ 'హదీసు'ల ప్రకారం పండితులందరూ ఏకాభిప్రాయం కలిగి ఉన్నారు. అయితే 'అలీ, ఇబ్నె 'అబ్బాస్ కథనం, (సూరహ్ బఖరహ్ ఆయత్, ఈ ఆయత్ ను కలిపి వీరి తీర్పు) ఏమిటంటే, ఈ రెంటిలో ఆలస్యంగా ఉన్నదే 'ఇద్దత్గా నిర్ణయించడం జరుగుతుంది. దాన్ని గడపాలి. అంటే ఒకవేళ బిడ్డ మూడు నెలలోపు జన్మిస్తే ఇద్దత్ మూడు నెలలు అవుతుంది. మూడు నెలలు గడచినా బిడ్డ జన్మించకపోతే బిడ్డపుట్టి వరకు ఇద్దత్ గడపాలి.

'సహీహ్ బు'ఖారీలో అబూ సలమహ్ (ర) కథనం ఇలా ఉంది: "ఒక వ్యక్తి ఇబ్నె 'అబ్బాస్ వద్దకు వచ్చాడు. ఆ సమయంలో అబూ హురైరహ్ (ర) కూడా అక్కడ ఉన్నారు. 'భర్త చనిపోయిన 40 రోజుల తర్వాత బిడ్డను కన్న స్త్రీ గురించి మీ ఉద్దేశ్యం ఏమిటి?' అని ప్రశ్నించాడు. దానికి ఇబ్నె 'అబ్బాస్ రెండు గడువుల్లో నుంచి చివరి గడువు గడపాలి. అంటే ఈ విధంగా ఉంటే ఆమె మూడు నెలలు ఇద్దత్ పాటించాలి. అబూ సలమహ్ మాట్లాడుతూ, 'ఖురఆన్లో గర్భిణీ స్త్రీలు బిడ్డకనేవరకు అని ఉంది కదా?' అని అన్నారు. అక్కడే ఉన్న అబూ హురైరహ్ (ర), 'నేను కూడా నా చిన్నాన్న కొడుకును సమర్థిస్తున్నాను. అంటే నా అభిప్రాయం కూడా ఇదే,' అని అన్నారు.

అప్పటికప్పుడే ఇబ్నె 'అబ్బాస్ తన బానిసను ఉమ్మే సలమహ్ వద్దకు పంపి సరైన అభిప్రాయం తెలుసుకొని రమ్మన్నారు. దానికి ఆమె, 'సబీ'అ అన్సలమ్ హతమార్చబడ్డారు. నలభై రోజుల తర్వాత బిడ్డ జన్మించాడు. ఆ తరువాత పెళ్ళి సంబంధం వచ్చింది. ప్రవక్త (స) నికాహ్ చేసివేశారు. పెళ్ళికోసం వచ్చిన వారిలో అబూ సునాబిల్ కూడా ఉన్నారు,' అని అన్నారు. (తఫ్సీర్ ఇబ్నె-కసీర్)

సంభోగం చేయని స్త్రీపై ఎటువంటి ఇద్దత్ లేదు. అల్లాహ్ ఆదేశం: " ఓ విశ్వాసులారా! మీరు విశ్వాసినులైన స్త్రీలను వివాహమాడి, తరువాత - మీరు వారిని తాకకపూర్వమే - వారికి విడాకులిచ్చినట్లైతే, మీ కొరకు వేచివుండే వ్యవధి ('ఇద్దత్) పూర్తి చేయమని అడిగే హక్కు మీకు వారిపై లేదు. కనుక వారికి పారితోషికం ఇచ్చి, మంచితనంతో వారిని సాగ నంపండి." (అల్-అహ్జాబ్, 33:49)

అంటే సంభోగానికి ముందు 'తలాఖ్ ఇస్తే, వారిపై ఎటువంటి 'ఇద్దత్ లేదు. పైగా 'తలాఖ్ తరువాత వారు మళ్ళీ పెళ్ళి చేసుకోవాలనుకుంటే చేసుకోవచ్చు. ఒకవేళ భర్త చనిపోతే నాలుగు నెలల 10 రోజులు ఇద్దత్ గడపాలి. అందరి అభిప్రాయం ఇదే. ఒకవేళ నికాహ్ తరువాత వెంటనే 'తలాఖ్ ఇస్తే మహర్ నిర్ణయించి ఉంటే సగం మహర్ ఇవ్వటం తప్పనిసరి. అల్లాహ్ ఆదేశం: ఒకవేళ తాకక ముందే 'తలాఖ్ ఇస్తే, మహర్ నిర్ణయించి ఉంటే, సగం మహర్ ఇవ్వాలి. ఒకవేళ మహర్ నిర్ణయించకుండా ఉండి, సంభోగానికి ముందే 'తలాఖ్ ఇస్తే, మహర్ ఇవ్వనక్కర్లేదు. అయితే కొంత ధనం ఇచ్చి సాగనంపాలి. సజ్జనులకు ఇది తప్పనిసరి.

ఉమ్మైమహ్ బిన్తె షరాహీల్తో ప్రవక్త (స) నికాహ్ చేసు కున్నారు. సంభోగానికి ముందే ప్రవక్త (స) 'తలాఖ్ ఇచ్చి రెండు జతల బట్టలు ఇచ్చి సాగనంపారు. (బు'ఖారీ)

مَوَدَّتِي وَبِهَاكَ الْفَصْلُ الْأَوَّلُ

(۹۹۳/۲) (صحيح) [۱] - ۳۳۲۴

عَنْ أَبِي سَلَمَةَ عَنْ فَاطِمَةَ بِنْتِ قَيْسٍ: أَنَّ أَبَا عَمْرٍو بْنَ حَفْصٍ طَلَّقَهَا الْبَيْتَةَ وَهُوَ غَائِبٌ فَأَرْسَلَ إِلَيْهَا وَكَلَّمَهَا السَّعِيرَ فَسَخَطَتْهُ. فَقَالَ: وَاللَّهِ مَا لَكَ عَلَيْنَا مِنْ شَيْءٍ فَجَاءَتْ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ

عليه وسلم فَكَرَّتْ ذَلِكَ لَهُ فَقَالَ: "أَيْسَ لَكَ نَفَقَةٌ". فَأَمَرَهَا أَنْ تَعْتَدَ فِي بَيْتِ أُمِّ شَرِيكِ ثُمَّ قَالَ: "تِلْكَ إِمْرَأَةٌ يَغْسَاها أَصْحَابِي إِعْتَدِي عِنْدَ ابْنِ أُمِّ مَكْنُومٍ فَإِنَّهُ رَجُلٌ أَعْمَى تَضَعِينَ ثِيَابَكَ فَإِذَا حَلَّتْ فَانِيْنِي". قَالَتْ: فَلَمَّا حَلَّتْ ذَكَرْتُ لَهُ أَنْ مَعْلُوبَةٍ بِنْتُ أَبِي سَفْيَانَ وَأَبَا جَهْمٍ خَطْبَايَ فَقَالَ: "أَمَّا أَبُو الْجَهْمِ فَلَا يَضَعُ عَصَاهُ عَنْ عَاتِقِهِ وَأَمَّا مَعْلُوبَةُ فَصُغْلُوكَ لَا مَالَ لَهُ إِنَّكِجِي أَسَامَةَ بْنَ زَيْدٍ" فَكَرِهْنَهُ ثُمَّ قَالَ: "إِنَّكِجِي أَسَامَةَ" فَتَكَحَّلَهُ فَجَعَلَ اللَّهُ فِيهِ خَيْرًا وَاعْطِطْتُ وَفِي رِوَايَةٍ عَنْهَا: "فَلَمَّا أَبُو جَهْمٍ فَرَجُلٌ صَرَّابٌ لِلنِّسَاءِ". رَوَاهُ مُسْلِمٌ وَفِي رِوَايَةٍ: أَنَّ رَجُلًا طَلَّقَهَا ثَلَاثًا فَأَتَتْ النَّبِيَّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ فَقَالَ: "لَا نَفَقَةَ لَكَ إِلَّا أَنْ تَكُونِي حَامِلًا".

3324. (1) [2/993-దృఢం]

అబూ సలమహ్, ఫాతిమహ్ బిన్తె ఖైస్ ద్వారా కథనం: ఫాతిమహ్ భర్త అబూ 'అమ్మి బిన్ 'హఫ్స్ తన భార్య ఫాతిమహ్ కు 'తలాఖ్ బత్త ఇచ్చివేసారు. అప్పుడతను విదేశాల్లో ఉన్నారు. ఇంతకు ముందు అతను రెండు 'తలాఖులు ఇచ్చారు. ఒకటి మిగిలి ఉంది. అతడు 'అలీ (ర) వెంట యమన్ వెళ్ళిపోయారు. ఒక వ్యక్తి ద్వారా 'మిగిలివున్న ఆ ఒక్క 'తలాఖ్ కూడా ఇస్తున్నానని' చెప్పి పంపారు. అతని వకీలు ఫాతిమహ్ కు యవ్వలు ఇస్తే ఆమె అయిష్టాన్ని వ్యక్తం చేసారు. 'మూడు 'తలాఖుల తర్వాత ఇప్పుడు మాపై ఎటువంటి బాధ్యతా లేదు. ఇప్పుడు మేలుగా ఇది ఇవ్వడం జరుగుతుంది. ఇష్టం ఉంటే తీసుకోండి లేకపోతే లేదు' అని అతను చెప్పాడు. ఇది విని ఫాతిమహ్ బిన్తె ఖైస్ ప్రవక్త (స) వద్దకు వెళ్ళి జరిగినదంతా విన్నవించుకుంది. ప్రవక్త (స) కూడా, "మూడు 'తలాఖుల తర్వాత నీ గురించి ఎటువంటి బాధ్యత లేదు," అని చెప్పారు. ఆ తరువాత, 'నీవు నీ భర్త ఇంటి నుండి వెళ్ళి ఉమ్మెషరీక్ ఇంట్లో 'ఇద్దతీ గడుపు'అని పలికి మళ్ళీ ఉమ్మె షరీక్ ఇంట్లో ఆమె బంధువులైన నా అనుచరులు వస్తూపోతూ ఉంటారు. అందువల్ల అక్కడ ఉండటం సరికాదు. నువ్వు ఇబ్ని ఉమ్మె మకతూమ్ ఇంటికి వెళ్ళు, అక్కడే ఇద్దతీ గడుపు, ఎందుకంటే ఇబ్ని ఉమ్మె మకతూమ్ అంధులు, అక్కడ దుస్తుల్లో ఏవైనా తీసి ఉంచినా ఫరవా లేదు. ఎందుకంటే అక్కడ తెరచాటుగా

ఉండే అవసరం కూడా ఉండదు. నీ గడువు పూర్తయిన తర్వాత నాకు తెలియజేయి,' అని అన్నారు. ఫాతిమహ్ కథనం, నా ఇద్దతీ పూర్తియితే నేను ప్రవక్త (స) వద్దకు వెళ్ళి, 'ము'ఆవియహ్ బిన్ అబీ 'సుఫియాన్ మరియు అబూ జహమ్ నన్ను పెళ్ళాడటానికి సందేశాలు పంపారు. వారిద్దరిలో ఎవరిని పెళ్ళాడను' అని విన్నవించుకున్నాను. దానికి ప్రవక్త (స), 'అబూ జహమ్ కరిన హృదయుడు, ఎల్లప్పుడూ తన వెంట దుడ్డుకర్ర ఉంచుతాడు. భుజం నుండి క్రిందికి దించాడు. ఇటువంటి పరిస్థితుల్లో అతనితో పెళ్ళి చేసుకోవటం మంచిది కాదు. మరిము'ము'ఆవియహ్ బిన్ అబీ 'సుఫియాన్ చాలా పేదవాడు. అతని వద్ద ధనం లేదు. అతనితో కూడా పెళ్ళి చేయటం సరికాదు. నువ్వు ఉసామహ్ బిన్ 'జైద్ తో పెళ్ళి చేసుకో,' అని అన్నారు. నేను దానికి ఇష్టపడలేదు. మళ్ళీ ప్రవక్త (స), 'నువ్వు ఉసామహ్ బిన్ 'జైద్ తో పెళ్ళిచేసుకో, అందులోనే నీకు చాలా మేలు ఉంది' అని అన్నారు. నేను ప్రవక్త (స) సలహాను ఆచరించాను. ఉసామాతో పెళ్ళి చేసుకున్నాను. అల్లాహ్ (త) ఆ నికాహ్ లో నాకు శుభం మేలు ప్రసాదించాడు. నన్ను గురించి గర్వంగా చెప్పుకో సాగారు. ఒక కథనంలో ఇలా ఉంది: ప్రవక్త (స), 'అబూ జహమ్ స్త్రీలను కొట్టేవాడని' అన్నారు. ముస్లిమ్ లోని ఒక ఉల్లేఖనంలో ఇలా ఉంది; ఆమె భర్త ఆమెకు మూడు 'తలాఖులు ఇచ్చివేసాడు. ఆమె ప్రవక్త (స) వద్దకు వచ్చింది. అప్పుడు ప్రవక్త (స), 'నీ గురించి అన్నపానీయాల సౌకర్యం లేదు, ఒకవేళ నీవు గర్భం దాల్చిఉంటే లభించేది,' అని అన్నాడు.⁹⁸

98) వివరణ-3324: ఫాతిమా బిన్తె ఖైస్ కు ఆమె భర్త ఒక దాని తర్వాత ఒకటి వరసుగా మూడు, 'తలాఖులు ఇచ్చి వేసారు. అంటే ఇప్పుడు అతనిపై ఆమె కోసం ఎటువంటి ఖర్చుల బాధ్యత లేదు. ఇదే సరైన అభిప్రాయం. ఈ 'హదీసు' ద్వారా తెలిసిన అనేక విషయాలు ఏమిటంటే పరోక్షంగా కూడా 'తలాఖ్ ఇవ్వవచ్చు. మరొకరిని వకీలుగా నిర్ణయించడం కూడా ధర్మమే, అత్యవసర సమయాల్లో పరాయి పురుషునితో మాట్లాడవచ్చును. ఇద్దతీలో ఉన్న స్త్రీ అవసరార్థం ఇంటి నుండి బయటకు వెళ్ళవచ్చును.

(۳۳۲۵ - [۲] (صحیح) (۹۹۴/۲)

وَعَنْ عَائِشَةَ قَالَتْ: إِنَّ فَاطِمَةَ كَانَتْ فِي مَكَانٍ وَحْشٍ فَخِيفَ عَلَى نَاجِيَتِهَا فَلِذَاكَ رَخَّصَ لَهَا النَّبِيُّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ تَغْنِي فِي النُّفْلَةِ وَفِي رَوَايَةٍ: قَالَتْ: مَا لِفَاطِمَةَ؟ أَلَا تَتَّقِي اللَّهَ؟ تَغْنِي فِي قَوْلِهَا: لَا سَكْنَى وَلَا نَفَقَةَ. رَوَاهُ الْبُخَارِيُّ.

3325. (2) [2/994-దృఢం]

'ఆయి'షహ్(ర) కథనం: ఫా'తిమహ్ బిన్తెఖైన్ ఇల్లు మారుమూల ప్రాంతంలో ఉండేది. చుట్టు ప్రక్కల ఇండ్లు ఉండేవి కావు. అందువల్ల అక్కడ దొంగలు, అల్లరి మూకలు వచ్చే భయం ఉండేది. అందువల్లే ప్రవక్త (స) ఆమెకు మరొకరి ఇంట్లో ఇద్దతీ దినాలు గడపమని అనుమతి ఇచ్చారు. మరో ఉల్లఖనంలో ఇలా ఉంది, " 'ఆయి'షహ్ (ర) ఫా'తిమహ్ తో ఓ ఫా'తిమహ్! అల్లాహ్ కు భయపడు, 'తలాఖ్ ఇప్పబడిన స్త్రీకి సుకనహ్, నఫ్ ఖహ్ లేదని నువ్వు అంటున్నావు, దాన్ని ప్రవక్త (స) అన్నారని చెబుతున్నావు. ఇది మంచిది కాదు,' అని అన్నారు." 99 (బు'ఖారీ)

(۳۳۲۶ - [۳] (لم تتم دراسته) (۹۹۴/۲)

وَعَنْ سَعِيدِ بْنِ الْمُسَيَّبِ قَالَ: إِنَّمَا نَفَلَتْ فَاطِمَةُ لِطَوْلٍ لِسَانِهَا عَلَى أَحْمَانِهَا. رَوَاهُ فِي شَرْحِ السُّنَنِ.

3326. (3) [28/994-అపరిశోధితం]

స'య్యాద్ బిన్ ముసయ్యబ్ ఇలా అభిప్రాయ పడ్డారు: "ఫా'తిమహ్ బిన్తె ఖైన్ ను మరొకరి ఇంట్లో ఇద్దతీ గడపమని ఎందుకు ఆదేశించబడిందంటే ఆమె నోరు పారేసుకునేది, అస్తమానం నోటితో వివాదపడే విధంగా ప్రవర్తించేది. అందు వల్లే ప్రవక్త (స) ఆమెకు మరొకరి ఇంట్లో 'ఇద్దతీ గడపడానికి అనుమతి ఇచ్చారు." (షర'హ్ సున్నహ్)

(۳۳۲۷ - [۴] (صحیح) (۹۹۴/۲)

وَعَنْ جَابِرٍ قَالَ: طَلَّقْتُ خَالَتِي ثَلَاثًا فَأَرَأَيْتَ أَنْ تَجِدَ نَخْلًا فَرَجَرَهَا رَجُلٌ أَنْ تَخْرُجَ فَأَتَتْ النَّبِيَّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ. فَقَالَ: "بَلَى فَجَدِّي نَخْلًا فَإِنَّهُ عَسَى أَنْ تَصَنَّقِي أَوْ تَفْعَلِي مَعْرُوفًا". رَوَاهُ مُسْلِمٌ.

3327. (4) [2/994-దృఢం]

జాబిర్ (ర) కథనం: మా అత్తకు మూడు తలాఖులు ఇవ్వబడ్డాయి. ఆమె 'ఇద్దతీ గడుపుతూ ఇంటి నుండి

99) వివరణ-3325: ఇది 'ఆయి'షహ్ (ర) అభిప్రాయం. లాసుకనా, చలా నఫఖహ్ గల 'హదీసు' సరైనది.

బయటకు వెళ్ళి ఖర్జూరాలు కోసి తీసుకు వద్దామని అనుకున్నారు. అంటే ఖర్జూరాలను తోటనుండి కోసి తీసుకు వద్దామని అనుకున్నారు. ఒక వ్యక్తి ఆమెను బయటకు వెళ్ళవద్దని వారించాడు. ఆమె ప్రవక్త (స) వద్దకు వచ్చింది. ప్రవక్త (స) ఆమెతో, 'నువ్వు తోటకు వెళ్ళి ఖర్జూరాలను కోసి తీసుకు రా, దానధర్మాలు గాని ఏదైనా మంచి పని అయినా చేయగలవు' అని అన్నారు. (ముస్లిమ్)

ఈ 'హదీసు' ద్వారా ముతల్లఖ బాయిస అవసరం పడితే 'ఇద్దతీ గడుపులో' ఇంటి నుండి బయటకు వెళ్ళవచ్చని తెలుస్తుంది.

(۳۳۲۸ - [۵] (صحیح) (۹۹۴/۲)

وَعَنْ الْمُسَوَّرِ بْنِ مَخْرَمَةَ: أُنْضِ سُبُعَةَ الْأَسْلَمِيَّةِ فُسَّتْ بَعْدَ وَفَاةِ رَوْجِهَا بِبِلَالٍ فَجَاءَتْ النَّبِيَّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ فَاسْتَأْذَنَتْهُ أَنْ تَتَّحِفَ فَأَذِنَ لَهَا فَتَكَحَّتْ. رَوَاهُ الْبُخَارِيُّ

3328. (5) [2/994-దృఢం]

మిస్వర్ బిన్ మ'ఖరమహ్ ఇలా అన్నారు: "సుబై'అహ్ అస్లమియ్యహ్ తన భర్త మరణానంతరం బిడ్డను కన్నది. కొన్ని రోజుల తర్వాత ఆమె ప్రవక్త (స) వద్దకు వచ్చి నికా'హ్ కు అనుమతి కోరింది. ప్రవక్త (స) ఆమెకు నికా'హ్ అనుమతి ఇచ్చారు. ఎందుకంటే బిడ్డ జన్మించిన తర్వాత ఆమె 'ఇద్దతీ గడువు పూర్తయి పోయింది. (బు'ఖారీ)

(۳۳۲۹ - [۶] (متفق عليه) (۹۹۴/۲)

وَعَنْ أُمِّ سَلَمَةَ قَالَتْ: جَاءَتْ أُمُّهُ إِلَى النَّبِيِّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ فَقَالَتْ: يَا رَسُولَ اللَّهِ إِنَّ ابْنَتِي تُؤَفِّي عَنْهَا رَوْجَهَا وَقَدْ اشْتَكَتْ عَيْنَهَا أَفَتُكَلِّمُهَا؟ فَقَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: "لَا" مَرَّتَيْنِ أَوْ ثَلَاثًا كُلَّ ذَلِكَ يَقُولُ: "لَا". قَالَ: "إِنَّمَا هِيَ أَرْبَعَةٌ أَشْهُرٌ وَعَشْرٌ وَقَدْ كَانَتْ إِحْدَاهُنَّ فِي الْجَاهِلِيَّةِ تَرْمِي بِالْبَعْرَةِ عَلَى رَأْسِ الْحَوْلِ".

3329. (6) [2/994-ఏకీభవితం]

ఉమ్మె సలమహ్ (ర) కథనం: ప్రవక్త (స) వద్దకు ఒక స్త్రీ వచ్చి, 'ఓ ప్రవక్తా! నా కూతురి భర్త చనిపోయాడు. నా కూతురు ఇద్దతీ గడుపుతుంది. ఆమె కళ్ళకు వ్యాధి నోకింది, మందుగా ఆమె కళ్ళకు సుర్మా పెట్టనా,' అని ప్రశ్నించింది. ప్రవక్త (స), 'వద్దు,' అని అన్నారు. ఇలా మూడు సార్లు అన్నారు. మళ్ళీ ప్రవక్త (స) 'ఇద్దతీలో' సుర్మా పూయడం అలంకరణ చేయడం ధర్మం కాదు.

"ఇద్దరూ దినాలు కేవలం నాలుగు నెలల 10 రోజులే. అజ్ఞాన కాలంలో మీరు సంవత్సరం అంతా 'ఇద్దరూ గడిపే వారు. ఒక సంవత్సరం తరువాత పేడ గింజలను విసిరే వారు" అని అన్నారు.¹⁰⁰ (బు'ఖారీ, ముస్లిమ్)

(۳۳۳ - [۷] (متفق عليه) (۹۹۰/۲)

وَعَنْ أُمِّ حَبِيبَةَ وَرَبِّعَةَ بِنْتِ جَحْشٍ عَنْ رَسُولِ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَالَ: "لَا يَجِلُ لِمَرْأَةٍ تَوُفِّيَ بِاللهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ أَنْ تُحَدَّ عَلَى مَيِّتٍ فَوْقَ ثَلَاثِ لَيَالٍ إِلَّا عَلَى زَوْجٍ أَرْبَعَةَ أَشْهُرٍ وَعَشْرًا".

3330. (7) [2/995-వికీభవితం]

ఉమ్మె 'హబీబహ్, 'జైనబ్ బిన్తె జ'హవీల కథనం: ప్రవక్త (స) ప్రవచనం, అల్లాహ్ నూ, తీర్పుదినాన్ని విశ్వసించే ముస్లిమ్ స్త్రీ మృతులపై మూడు రోజులకంటే అధికంగా సంతాపం పాటించడం ధర్మం కాదు. అయితే తన భర్తపై మాత్రం నాలుగు నెలల 10 రోజులు సంతాపం పాటించ వచ్చు. (బు'ఖారీ, ముస్లిమ్)

(۳۳۳ - [۸] (متفق عليه) (۹۹۰/۲)

وَعَنْ أُمِّ عَطِيَّةَ أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَالَ: "لَا تُحَدُّ امْرَأَةٌ عَلَى مَيِّتٍ فَوْقَ ثَلَاثِ لَيَالٍ إِلَّا عَلَى زَوْجٍ أَرْبَعَةَ أَشْهُرٍ وَعَشْرًا وَلَا تَلَيْسُ تَوْبًا مَصْبُوعًا إِلَّا تَوْبَ عَصَبٍ وَلَا تَكْتَلِبُ وَلَا

100) వివరణ-3329: అంటే ఇస్లామ్ కు ముందు స్త్రీ భర్త చనిపోతే, ఆ స్త్రీ ఇద్దరూ గడపడానికి ఒక గుడిసెలో ప్రవేశించేది. మాసి పోయిన దుస్తులు ధరించి ఉండేది. అలంకరణలను గాని, సుగంధ పరిమళాలను ఉపయోగించటం గానీ చేసేది కాదు. ఈవిధంగానే సంవత్సరం అంతా గడిపిన తరువాత ఆమె వద్దకు గాడిదను తీసుకురావడం జరిగేది. ఇంకా ఒంటి పీనుగులు ఏరి తెచ్చేవారు. ఆమె గాడిదను తాకడం, దానిపై తన చేత్తో తుడవడం ఇలా చేయడం వల్ల ఆ జంతువు చనిపోయేది. ఆ తరువాత ఆ ఒంటి పీనుగులను ఆమె కొంగుకి కట్టేవారు. వాటిని తీసుకొని వీధుల్లో తిరిగేది. ఎక్కడ జనం ఎక్కువగా ఉంటే అక్కడ వాటిని విసిరివారేసేది. ఈ విధంగా ఆమె ఇద్దరూ పూర్తి అయ్యేది. ఇప్పుడు ఇస్లామ్ లో కేవలం నాలుగు నెలల 10 రోజులు మాత్రమే. జంతువును తాకడం, రగడం, ఒంటి పీనుగులను విసరడం లేదు. మాసి పోయిన దుస్తులు ధరించే అవసరమూ లేదు. కేవలం 4 నెలల 10 రోజులు నిరాడంబరంగా గడిపిన వారికి మళ్ళీ పెళ్ళి చేసుకునే అనుమతి ఉంది.

تَمَسَّ طَيِّبًا إِلَّا إِذَا طَهَّرَتْ نَبْدَةً مِنْ فُسْطٍ أَوْ أَظْفَارٍ. مُتَّفَقٌ عَلَيْهِ. وَرَأَى أَبُو دَاوُدَ: "وَلَا تَخْضِبُ".

3331. (8) [2/995-వికీభవితం]

ఉమ్మె 'అతియ్యహ్ (ర) కథనం: ప్రవక్త (స) ప్రవచనం, "ఏ స్త్రీ మృతులపై మూడు రోజుల కంటే అధికంగా సంతాపాన్ని పాటించ కూడదు. కాని తన భర్త చనిపోతే మాత్రం 4 నెలల 10 రోజులు సంతాపం పాటించాలి. ఈ దినాల్లో రంగుల దుస్తులు ధరించరాదు. కేవలం తెల్లబట్టలు ధరించాలి. ఈ దినాల్లో సుర్మా, సుగంధ పరిమళాలు ఉపయోగించరాదు. అయితే బహిష్టు దశ నుండి పరిశుద్ధత పొందినప్పుడు సుగంధ పరిమళాలను దుర్వాసన దూరం చేయటానికి ఉపయోగించవచ్చును. ఇంకా ఈ దినాల్లో చేతులకు, వెంట్రు కలకు గోరింటాకు పులమరాదు. (బు'ఖారీ, ముస్లిమ్, అబూ దావూద్)

الْفَصْلُ الثَّانِي رِوَايَاتُ

(۳۳۳ - [۹] (لم تتم دراسته) (۹۹۰/۲)

عَنْ رَبِّعَةَ بِنْتِ كَعْبٍ: أَنَّ الْفَرَبَةَ بِنْتَ مَالِكِ بْنِ سَيَانَ وَهِيَ أُخْتُ أَبِي سَعِيدٍ الْخُدْرِيِّ أَخْبَرَتْهَا أَنَّهَا جَاءَتْ إِلَى رَسُولِ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ تَسْأَلُهُ أَنْ تَرْجِعَ إِلَى أَهْلِهَا فِي بَنِي خُزْرَةَ فَإِنَّ زَوْجَهَا خَرَجَ فِي طَلَبِ أُعْدٍ لَهُ أَبْقَا فَقَتَلُوهُ قَالَتْ: فَسَأَلْتُ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ أَنْ أَرْجِعَ إِلَى أَهْلِي فَإِنَّ زَوْجِي لَمْ يَبْرُكْنِي فِي مَنْزِلٍ يَمْلِكُهُ وَلَا تَفَقَّهَ قَالَتْ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: "نَعَمْ". فَأَنْصَرَفْتُ حَتَّى إِذَا كُنْتُ فِي الْحَجْرَةِ أَوْ فِي الْمَسْجِدِ دَعَانِي فَقَالَ: "أَمْكُثِي فِي بَيْتِكَ حَتَّى يَبْلُغَ الْكِتَابُ أَجْلَهُ". قَالَتْ: فَأَعْتَدْتُ فِيهِ أَرْبَعَةَ أَشْهُرٍ وَعَشْرًا. رَوَاهُ مَالِكٌ وَالتِّرْمِذِيُّ وَأَبُو دَاوُدَ وَالنَّسَائِيُّ وَابْنُ مَاجَةَ وَالدَّارِمِيُّ.

3332. (9) [2/995-అపరిశోధితం]

'జైనబ్ బిన్తె క'అబ్ (ర) కథనం: నాకు అబూ స'య్యాద్ 'ఖుద్రి సోదరి అయిన పురైలహ్ బిన్తె మాలిక్ బిన్ సినాన్, నాకు ఇలా తెలిపారు, "ఆమె ఈ విషయం గురించి అడగ టానికి ప్రవక్త (స) వద్దకు వచ్చారు. అదేమిటంటే, ఆమె భర్త పారిపోయిన బానిసలను వెతకటానికి వెళ్ళారు. అతని బానిసలు అతన్ని చంపివేసారు. భర్త ఆమెకు ఇల్లుగానీ, ఆస్తిగానీ ఉండలేదు. ఆమె ప్రవక్త (స) తో ఇటువంటి పరిస్థితిలో 'ఇద్దరూ పుట్టినింటిలో గడపాలని అనుకుంటు న్నాను.

(۳۳۳۴ - [۱۱] (لم تتم دراسته) (۹۹۶/۲)

وَعَنْهَا عَنِ النَّبِيِّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَالَ: "الْمُتَوَفَّى عَنْهَا رَوْجُهَا لَا تَلْبَسُ الْمُعَصَّرَ مِنَ الثَّيَابِ وَلَا الْمُشَقَّةَ وَلَا الْحُلِيَّ وَلَا تَخْتَضِبُ وَلَا تَكْتَحِلُ". رَوَاهُ أَبُو دَاوُدَ وَالتَّسَنَّاوِيُّ

3334. (11) [2/996-అపరిశోధితం]

ఉమ్మె సలమహ్ (ర) కథనం: ప్రవక్త (స) ప్రవచనం, భర్త చనిపోయిన స్త్రీ 'ఇద్దత్'లో ఉన్నప్పుడు రంగు దుస్తులు ధరించరాదు. ఆభరణాలు ధరించరాదు, గోరింటాకు ఉపయోగించరాదు, సుర్మా పెట్టుకోరాదు. (అబూ దావూద్, నసాయి')

الْفَصْلُ الثَّالِثُ మూడవ విభాగం

(۳۳۳۵ - [۱۲] (لم تتم دراسته) (۹۹۶/۲)

عَنْ سُلَيْمَانَ بْنِ يَسَلْرِ: أَنَّ الْأَحْوَصَ هَلَكَ بِالسَّامِ حِينَ دَخَلَتْ أَمْرَاتُهُ فِي الدَّمِ مِنَ الْحَيْضَةِ الثَّالِثَةِ وَقَدْ كَانَ طَلَقَهَا فَكَتَبَ مُعَاوِيَةُ بْنُ أَبِي سَفْيَانَ إِلَى زَيْدِ بْنِ ثَابِتٍ يَسْأَلُهُ عَنْ ذَلِكَ فَكَتَبَ إِلَيْهِ زَيْدٌ: إِنَّهَا إِذَا دَخَلَتْ فِي الدَّمِ مِنَ الْحَيْضَةِ الثَّالِثَةِ فَقَدْ بَرَأَتْ مِنْهُ وَبَرَأَ مِنْهَا لَا يَرْتَهُ وَلَا تَرْتَهُ. رَوَاهُ مَالِكٌ.

3335. (12) [2/996-అపరిశోధితం]

సులైమాన్ బిన్ యసార్ (ర) కథనం: అహ్మద్ బిన్ సరియా దేశంలో మరణించారు. అతని భార్య 'ఇద్దత్'లో కూర్చుంది. ఆమె తన 'ఇద్దత్' చివరి రోజు అంటే మూడవ బహిష్టును పూర్తి చేయనుంది. ఎందుకంటే అహ్మద్ బిన్ తన భార్యకు 'తలాఖ్' ఇచ్చి ఉన్నాడు. (ఇప్పుడు ఆ స్త్రీ భర్త మరణం తరువాత కూడా ఇద్దత్ గడపాలా వద్దా?) ము'అవియహ్ బిన్ 'సుఫియాన్ దీన్ని గురించి తెలుసుకునేందుకు 'జైద్ బిన్ సా'బిత్ కు ఇలా ఉత్తరం వ్రాసారు. "ఈ స్త్రీ తన భర్త మరణించిన తరువాత కూడా 'ఇద్దత్' గడపాలా లేద్దా? భర్త ఆస్తికి వారసురాలు అవుతుందా లేదా?" 'జైద్ బిన్ సా'బిత్ ఇలా సమాధానం ఇచ్చారు, "ఆ స్త్రీ మూడవ బహిష్టు దినాలకు 'ఇద్దత్' గడుపుతూ చేరుకుంటే ఆమె 'ఇద్దత్' పూర్తయ్యింది. ఆమె భర్తతో వేర్వేరియింది. ఇంకా ఆమె భర్త మరణ 'ఇద్దత్' దినాలు గడిపే అవసరం లేదు. ఇంకా తన భర్త ధనానికి ఆమె వారసురాలు కాజాలదు. భర్త కూడా ఆమెకు వారసుడు కాలేదు. ఎందుకంటే ఇద్దరూ పూర్తిగా విడిపోయారు. (మాలిక్)

ఎందుకంటే నా భర్త ఉండటానికి ఇల్లుగానీ, ఆస్తిగానీ ఉండలేదు,' అని విన్నవించుకున్నారు. దానికి ప్రవక్త (స), 'అవును ఇటువంటి పరిస్థితుల్లో నీవు నీ పుట్టింట్లో గడప గలవు అన్నారు. నేను అడిగి తిరిగి వెళ్ళిపోతూ ఉండగా అంటే నేను ఇంకా అతనింటి గడపలోనో లేదా మస్జిద్లోనో ఉన్నాను. ప్రవక్త (స) నన్ను తిరిగి పిలిచారు. నేను తిరిగి వెళ్ళాను. అప్పుడు ప్రవక్త (స), 'నీ భర్త నిన్ను వదలిన ఇంట్లోనే ఉండు' అని అన్నారు. నేను ఆ ఇంట్లోనే 4 నెలల 10 రోజులు 'ఇద్దత్' గడిపాను. (మాలిక్, తిర్మిజి, నసాయి', ఇబ్నె మాజహ్, అబూ దావూద్, దార్మి)

ఈ 'హదీసు' ద్వారా తెలిసిన విషయం ఏమిటంటే, భర్త చనిపోయిన స్త్రీ సాధ్యమైనంత వరకు భర్త వదలి వెళ్ళిన ఇంట్లోనే 'ఇద్దత్' గడపాలి.

(۳۳۳۳ - [۱۰] (لم تتم دراسته) (۹۹۶/۲)

وَعَنْ أُمِّ سَلَمَةَ قَالَتْ: دَخَلَ عَلَيَّ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ حِينَ تُوَفِّي أَبُو سَلَمَةَ وَقَدْ جَعَلْتُ عَلَيَّ صَبْرًا فَقَالَ: "مَا هَذَا يَا أُمَّ سَلَمَةَ؟" قُلْتُ: "إِنَّمَا هُوَ صَبْرٌ لَيْسَ فِيهِ طَيِّبٌ" فَقَالَ: "إِنَّهُ يَشُبُّ الْوَجْهَ فَلَا تَجْعَلِيهِ إِلَّا بِاللَّيْلِ وَتَنْزِعِيهِ بِالنَّهَارِ وَلَا تَمْتَشِطِي بِالطَّيِّبِ وَلَا بِالْجَنَاءِ فَإِنَّهُ خَصَابٌ". رَوَاهُ أَبُو دَاوُدَ وَالتَّسَنَّاوِيُّ.

3333. (10) [2/996-అపరిశోధితం]

ఉమ్మె సలమహ్ (ర) కథనం: ప్రవక్త (స) నా మొదటి భర్తమరణించినపుడు నావద్దకువచ్చారు. అప్పుడునేను 'ఇద్దత్' గడుపుతున్నాను. నా ముఖంపై ఏల్వా పులుము కొని ఉన్నాను. ప్రవక్త (స), 'ఇదేమిటి,' అని అడిగారు. నేను, 'ఇది ఏల్వా, ఇందులో సువాసన లేదు,' అని అన్నాను. అప్పుడు ప్రవక్త (స), 'ఇది ముఖాన్ని ఆకర్షణీయంగా చేస్తుంది. దాన్ని నువ్వు కేవలం రాత్రి మాత్రమే పులుముకో, ఉదయం కడిగి పేయి. వెంట్రుకలకు సువాసన గల నూనె రాయకు, గోరింటాకు ఉపయోగించకు. ఎందుకంటే ఇది రంగు వదులుతుంది' అని అన్నారు. అప్పుడు నేను, 'మరి దేనితో దువ్వుకోవాలి,' అని ప్రశ్నించాను. దానికి ప్రవక్త (స), 'రేగిచెట్టు ఆకులతో తలంతా కప్పబడి ఉండేలా రుద్దుకో,' అనిఅన్నారు.¹⁰¹ (అబూ దావూద్, నసాయి')

101) వివరణ-3333: ఈ 'హదీసు' ద్వారా 'ఇద్దత్' గడుపు తున్న స్త్రీ సుగంధ తైలాన్ని, గోరింటాకును ఉపయోగించరాదని తెలిసింది.

(۳۳۳۶ - [۱۳] (لم تتم دراسته) (۹۹۷/۲)

وَعَنْ سَعِيدِ بْنِ الْمُسَيَّبِ قَالَ: قَالَ عُمَرُ بْنُ الْخَطَّابِ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ أَيُّمَا امْرَأَةٍ طَلَقْتَ فَحَاضَتْ حَيْضَةً أَوْ حِضَّتَيْنِ ثُمَّ رَفَعَتْهَا حَيْضَتُهَا فَإِنَّهَا تَنْتَظِرُ تِسْعَةَ أَشْهُرٍ فَإِنْ بَانَ لَهَا حَمْلٌ فَذَلِكَ وَإِلَّا اعْتَنَتْ بَعْدَ التَّسْعَةِ الْأَشْهُرِ ثَلَاثَةَ أَشْهُرٍ ثُمَّ حَلَّتْ. رَوَاهُ مَالِكٌ.

3336. (13) [2/997-అపరిశోధితం]

స'య్యాద్ బిన్ ముసయ్యిబ్ కథనం: 'ఉమర్ బిన్ 'ఖుత్తాబ్ (ర) ఇలా ఆదేశించారు, " 'తలాఖ్ ఇప్పటికే స్త్రీకి ఒకటి, రెండు బహిష్టులు వచ్చి మూడవ బహిష్టు కాక పోతే, ఆ స్త్రీ 9 మాసాల వరకు నిరీక్షించాలి. ఒకవేళ గర్భం ఉంటే ప్రసవమే ఆమె ఇద్దర్ అవుతుంది. లేకపోతే 9 మాసాల తర్వాత, 3 మాసాలు 'ఇద్దర్ గడపాలి. ఈ 'ఇద్దర్ తర్వాత ఆమె ధర్మసమ్మతం అవుతుంది. (మాలిక్)

=====

۱۶- بَابُ الْإِسْتِئْزَارِ

16. గర్భ శుద్ధి (ఇస్తిబ్రాల)

ఇస్తిబ్రాల అంటే గర్భాన్ని పరిశుద్ధపరచడం అని అర్థం. అంటే ఒకవేళ ఎవరైనా బానిసరాలిని కొన్నా, లేక యుద్ధ ధనంగా లభించినా ఒక బహిష్టు వరకు యజమాని ఆమెతో సంభోగం చేయకుండా ఉండాలి. ఒకవేళ బహిష్టు అయితే ఆమె గర్భవతి కాదని తెలిసిపోతుంది. బహిష్టు అయిన తర్వాత ఆమెతో సంభోగం ధర్మసమ్మతం అవుతుంది. ఒకవేళ గర్భవతి అని తెలిస్తే సంభోగం చేయరాదు. దీన్నే ఇస్తిబ్రా అర్థమౌ అంటారు. అంటే ఆ బానిసరాలి గర్భం పిండం లేకుండా ఖాళీగా ఉంది. 'హైద్ తర్వాత పరిశుభ్రమైన గిన్నెలో నీళ్ళు వేయవచ్చును. ఇది ఇంతకు ముందు సంభోగం అయిన స్త్రీకే వర్తిస్తుంది. కన్యలకు, కన్యగా ఉండే బానిసరాలికి వర్తించదు.

مُؤَدَّاتِ الْإِسْتِئْزَارِ

(۳۳۳۷ - [۱] (صحيح) (۹۹۷/۲)

عَنْ أَبِي الدَّرْدَاءِ قَالَ: مَرَّ النَّبِيُّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ بِامْرَأَةٍ مُجْحَرَةٍ فَسَأَلَ عَنْهَا فَقَالُوا: أُمَةٌ لِفُلَانٍ قَالَ: "أَيُّهَا الْبُهَّاءُ؟" قَالُوا: نَعَمْ. قَالَ: "أَفَقَدْ هَمَمْتُ أَنْ أَلْعَنَهُ لَعْنًا يَنْحُلُ مَعَهُ فِي قَبْرِهِ كَيْفَ يَسْتَحْدِمُهُ وَهُوَ لَا يَجِلُّ لَهُ؟ أَمْ كَيْفَ يُورَثُهُ وَهُوَ لَا يَجِلُّ لَهُ؟" رَوَاهُ مُسْلِمٌ.

3337. (1) [2/997-ద్వితీయం]

అబూ దర్రద్ (ర) కథనం: ప్రవక్త (స) బిడ్డ కనబోతున్న ఒక బానిసరాలి వద్దకు వెళ్ళారు. ఆమె గురించి వివరాలు అడిగారు. 'ఈమె ఎవరి బానిసరాలు' అని అడిగారు. ప్రజలు 'ఈమె ఫలానా వ్యక్తి బానిసరాలు' అని తెలిపారు. అప్పుడు ప్రవక్త (స), 'అతడు గర్భవతిగా ఉన్నప్పుడు ఆమెతో సంభోగం చేసాడా?' అని అడిగారు. దానికి ప్రజలు, 'అవును,' అని అన్నారు. అప్పుడు ప్రవక్త (స) 'నేను ఇటువంటి వ్యక్తిని శపించాలనుకుంటున్నాను. ఆ శాపం అతనితో పాటు అతని సమాధిలోనికి పోతుంది. అసలు ఆ వ్యక్తి ఆ బిడ్డ ద్వారా ఎలా సేవ పొందగలడు? అది అతనికి ఎంతమాత్రం ధర్మం కాదు. లేదా అతడు ఆ బిడ్డను ఎలా వారసుడు చేయగలడు? ఆ బిడ్డ అతని బిడ్డ కాదు. ఆ బిడ్డ అతని వారసుడు కాదు." అని అన్నారు.¹⁰² (ముస్లిమ్)

الرَّفْعُ الْإِنْيَ رِئِدَ وَ

(۳۳۳۸ - [۲] (لم تتم دراسته) (۹۹۸/۲)

عَنْ أَبِي سَعِيدٍ الْخُدْرِيِّ رَفَعَهُ إِلَى النَّبِيِّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ. قَالَ فِي سَبِيلِ أُوطَاسٍ: "لَا تُوطَأُ حَامِلٌ حَتَّى تَضَعَ وَلَا غَيْرُ ذَاتِ حَمْلٍ حَتَّى تَحْبُسَ حَيْضَةً". رَوَاهُ أَحْمَدُ وَأَبُو دَاوُدَ وَالدَّارِمِيُّ.

3338. (2) [2/998-అపరిశోధితం]

అబూ స'య్యాద్ 'ఖుద్రీ (ర) కథనం: ప్రవక్త (స) అవ్ 'తాస్ యుద్ధ ఖైదీల్లోని బానిసరాళ్ళ గురించి, గర్భవతులైన బానిస రాళ్ళతో వారు బిడ్డను కనేవరకు వారితో సంభోగం చేయ రాదని, గర్భవతులు కాని బానిస రాళ్ళతో ఒక బహిష్టు అయ్యేవరకు వారితో సంభోగం చేయరాదని ఆదేశించారు.¹⁰³ (అహ్మద్, అబూ దావూద్, దారిమి)

102) వివరణ-3337: అంటే ఇస్తిబ్రాల అవకుండా ఆ బానిస రాలితో సంభోగం చేస్తే జన్మించిన బిడ్డ, అతనికి చెందినవాడు కావచ్చు, అతడు స్వతంత్రుడు కావచ్చు. ఆ బిడ్డను బానిస చేయడం మంచిది కాదు. ఒకవేళ ఆ బిడ్డ అతనికి చెందక పోవచ్చు. ఆ బిడ్డ అతని వారసు కాలేదు. రెండు విషయాల్లోనూ సమస్య తల ఎత్తు తుంది. అందువల్ల ఇస్తిబ్రాల చేయడం చాలా అవసరం.

103) వివరణ-3338: అవ్తాస్ అన్నది ఒక ప్రదేశం పేరు. ఇది తాయిఫ్ కి సమీపంలో ఉన్నది. ఇక్కడ యుద్ధం